

ske kompetence i medfør af grl. § 19 omfattes af bestemmelsen i § 20. Det kan f. eks. tænkes, at et internationalt organ får tillagt beføjelse til at afslutte overenskomster på alle medlemsstaters vegne.

Overlades det til et mellemfolkeligt organ som folkeretssubjekt at indgå overenskomster med tredjelande, vil der ikke være tale om en § 20-situation, hvis de pågældende overenskomster alene er folkeretligt forpligtende for det mellemfolkelige organ selv. Skal overenskomsterne imidlertid tillige være folkeretligt forpligtende for medlemsstaterne, som var de indgået umiddelbart mellem medlemsstaterne og det pågældende tredjeland, vil der være tale om at overlade beføjelser i et omfang, som forudsætter anvendelse af grundlovens § 20.

At det overlades til en mellemfolkelig organisation i et vist omfang at fastlægge medlemsstaternes politik i forhold til tredjelande, indebærer efter Justitsministeriets opfattelse ikke, at proceduren i grundlovens § 20 anvendes. Træffer den mellemfolkelige myndighed således en i forhold til medlemsstaterne bindende beslutning om folkeretligt at anerkende en nydannet stat, men forudsætter anerkendelsen, at de enkelte medlemsstater hver for sig i overensstemmelse med deres nationale regler meddeler anerkendelsen over for den nyoprettede stat, er der ikke tale om at overlade beføjelser som omhandlet i § 20.

Noget andet er, at den omstændighed, at en organisation uden for de nævnte tilfælde kan træffe beslutninger, som retter sig til medlemsstaterne og i givet fald skal opfyldes af disse, ikke i sig selv bevirker, at Danmark kun kan tilslutte sig organisationen ved anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.

Zahle, side 136, anfører således følgende:

»... FN's Sikkerhedsråd, der har 15 medlemmer, har efter FN-Pagten kap 7 kompetence til at træffe for medlemsstaterne bindende beslutninger, og disse beslutninger kan således binde medlemsstater, der ikke engang er repræsenteret i Rådet.

At en organisation kan træffe beslutninger bindende for medlemsstater bringer ikke nødvendigvis organisationen ind under grundlovens § 20, men denne

kompetence har betydning for bedømmelsen af, om Folketingets samtykke skal indhentes i henhold til grundlovens § 19, stk. 1 ...«

Ross, side 409, nævner endvidere Den Internationale Domstol i Haag som et eksempel på en myndighed, som kan træffe beslutninger, der er bindende for medlemsstaterne, uden at en dansk tilslutning hertil i dag ville forudsætte anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.

1.3.2.2. Afgrænsning i forhold til grundlovens § 88.

Grundlovens § 20 må også afgrænses »opad«, dvs. over for internationale aftaler, som grundlovens § 20 ikke indeholder hjemmel til at gennemføre, men som forudsætter grundlovsændring.

Det drejer sig f. eks. om traktater, som overlader det til et mellemfolkeligt organ at træffe beslutninger, som efter dansk ret slet ikke kan træffes, f.eks. om censur (grundlovens § 77) eller anholdelse uden fremstilling for en dommer inden for 24 timer (grundlovens § 71, stk. 3). Dette kommer blandt andet til udtryk i grundlovens § 20 ved, at bestemmelsen taler om, at »beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder«, kan overlades, jf. om denne betingelse nedenfor i pkt. 1.3.2.2.1.

Det kan også dreje sig om traktater, som overlader det til et mellemfolkeligt organ at træffe beslutninger, som efter dansk ret nok kan træffes, men hvor betingelserne i § 20 ikke er opfyldt, f.eks. hvor den overladte beføjelse ikke kan anses at være således afgrænset, at beføjelser overlades »i nærmere bestemt omfang«. Denne betingelse er omtalt nærmere nedenfor i pkt. 1.3.2.2.2.

1.3.2.2.1. »Beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder«.

Det følger af § 20's ord: »beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder«, at beføjelser, som ingen dansk myndighed har eller kan få i henhold til grundloven, ikke kan overlades til en mellemfolkelig organisation. Det gælder som anført ovenfor f.eks. beføjelser, som er i strid med grundlovens frihedsrettigheder.

Zahle, side 151, antager endvidere, at også